

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
Природничо-економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для виконання та захисту кваліфікаційних робіт
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 071 Облік і оподаткування
(ОП Облік і оподаткування)
галузі знань 07 Управління та адміністрування

м. Кам'янець-Подільський, 2023 р.

УДК 657.7

Мазур Н.А., Семенець І.В., Ніколашин А.О. Методичні рекомендації для виконання та захисту кваліфікаційних робіт здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування (ОП Облік і оподаткування). [Електронне видання]. Кам'янець-Подільський: КПНУ імені Івана Огієнка, 2023. 34 с.

Укладачі:

Мазур Наталія Анатоліївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства;

Семенець Іван Володимирович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства;

Ніколашин Андрій Олександрович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства.

Рецензенти:

Матвейчук Л.О., доктор наук з держ. управління, професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи К-ПНУ імені Івана Огієнка;

Попова Н.М., начальник Кам'янець-Подільського управління Державної казначайської служби України Хмельницької області

Розглянуто та рекомендовано до друку:

кафедрою економіки підприємства від 29 серпня 2023 р., протокол №11;

вчену радою природничо-економічного факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка від 29 серпня 2023 р., протокол №7.

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
2. Етапи підготовки та захисту кваліфікаційної роботи	8
2.1. Вибір і затвердження теми кваліфікаційної роботи.....	8
2.2. Формування і затвердження індивідуального завдання на підготовку кваліфікаційної роботи	9
2.3. Вивчення літературних джерел за темою дослідження	9
2.4. Збір матеріалу, його обробка та викладення змісту кваліфікаційної роботи	10
2.5. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи.....	11
2.6. Академічна добросередньота та перевірка на рівень унікальності.....	14
2.7. Попередній захист та рекомендація випускової кафедри до захисту кваліфікаційної роботи в ЕК.....	15
2.8. Захист кваліфікаційної роботи та її критерії оцінювання.....	17
2.9. Захист кваліфікаційної роботи в умовах застосування дистанційних технологій.....	19
3. Структура кваліфікаційної роботи	21
Список використаних джерел.....	24
Додаток А	26
Додаток Б	27
Додаток В	28
Додаток Г	29

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кваліфікаційна робота здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти – це самостійно виконана випускова робота з елементами наукових досліджень та інновацій теоретичного або прикладного характеру за профілем підготовки. Основне завдання кваліфікаційної роботи – продемонструвати рівень наукової кваліфікації, уміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання.

1.2. Відповідно до п. 4.3.1.3 Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (затв. вченовою радою Університету 30 березня 2023 р., протокол №3; введено в дію наказом ректора 26 липня 2023 р.), кваліфікаційна/дипломна робота (проект) виконується на завершальному етапі навчання здобувача вищої освіти у вищому навчальному закладі відповідно до навчального плану спеціальності та передбачає:

- систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх у розв'язанні конкретних наукових, технічних, економічних, виробничих та інших завдань;
- розвиток дослідницьких компетентностей, оволодіння методикою наукового дослідження, у його контексті – проведення експерименту, удосконалення навичок самостійної роботи, самостійного виконання дослідницьких завдань, пов'язаних із проблематикою кваліфікаційної/дипломної роботи [1].

1.3. Згідно зі статтею 5, п. 5 Закону України «Про вищу освіту» другий (магістерський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування задач дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності [2].

1.4. Кваліфікаційна робота другого (магістерського) рівня вищої освіти повинна відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій, затвердженої Кабінетом Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. Рівень Національної рамки кваліфікації передбачає «спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань» [3].

1.5. Наказом Міністерства освіти та науки України №958 від 10.07.2019 затверджено стандарт вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 Облік і оподаткування. Відповідно до стандарту «кваліфікаційна робота магістра передбачає розв'язання складного завдання або проблеми в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту та/або оподаткування» [4].

Формою атестації здобувачів вищої освіти згідно стандарту визначено публічний захист кваліфікаційної роботи.

1.6. Освітньо-професійною програмою підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня з Обліку і оподаткування за спеціальністю 071 Облік і оподаткування, затвердженою вченовою радою Університету 30 березня 2023 р., протокол №3; введеною в дію наказом ректора з 01 вересня 2023 р. наказом ректора Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка №47-ОД від 28.04.2023 р. кваліфікаційна робота є обов'язковим освітнім компонентом професійної підготовки – ООК 15.

1.7. Виконання кваліфікаційної роботи передбачає формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування (ОП Облік і оподаткування) таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальних:

ЗК 01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальних:

СК 03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК 10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

СК 11. Здатність застосовувати отримані нові знання й практичні пропозиції для розв'язання комплексних проблем у сфері обліку, аудиту та оподаткування, а також адаптувати їх до умов змінного середовища та вимог сталого розвитку.

1.8. Під час виконання та захисту кваліфікаційної роботи магістри мають досягти таких програмних результатів навчання:

ПРН 01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПРН 08. Обґрутувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового

законодавства.

ПРН 15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

ПРН 16. Здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами.

ПРН 18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

ПРН 19. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

1.9. Кваліфікаційна робота другого (магістерського) рівня вищої освіти є самостійним науковим дослідженням, що має внутрішню єдність і відображає хід і результати розробки обраної теми.

Робота виконується на матеріалах реального об'єкту (підприємства, організації, установи) із обов'язковим збором, обробкою та систематизацією інформації. Вона виконує кваліфікаційну функцію, тому основне завдання її автора – продемонструвати рівень своєї наукової кваліфікації та вміння самостійно вести науковий пошук, вирішувати конкретні наукові завдання. В кваліфікаційній роботі магістра на основі виконаних її автором досліджень та використаних джерел логічно і системно викладаються розв'язання теоретичної проблеми або прикладного завдання, що мають відповідне значення для обліку і оподаткування сучасного підприємства; висвітлюються наукові розробки, що мають відповідне значення для розв'язання конкретних завдань. У кваліфікаційній роботі магістра необхідно провести власний аналіз проблеми, показати елементи наукової новизни дослідження, привести пропозиції і рекомендації прикладного використання отриманих автором результатів у практиці господарювання.

При виконанні та захисті кваліфікаційної роботи магістра слід відобразити вміння коректно застосовувати аналітичні та статистичні методи дослідження, продемонструвати сукупність результатів і положень, що характеризують автора як здобувача вищої освіти магістерського рівня, його особистий внесок у розробку теми. Рішення, запропоновані автором, за формою і змістом повинні бути чітко викладені, аргументовані і співвіднесені з раніше відомими науково-практичними розробками.

1.10. До кваліфікаційної роботи висуваються такі вимоги:

- актуальність теми та підстави для її виконання, відповідність сучасному стану розвитку науки, оцінка стану об'єкта і предмета дослідження, розкриття практично розв'язаних завдань провідними науковими установами та організаціями, вченими і фахівцями певної галузі;

- глибина розв'язання поставлених проблем і/або завдань;
- конкретність, відповідність теми роботи спеціальності та змісту досліджуваної проблеми;
- чітко визначений науковий апарат дослідження (мета, об'єкт, предмет, завдання роботи, методи дослідження тощо);
- глибина й повнота аналізу наукової літератури з теми дослідження;
- елементи самостійності наукових пошуків студента, аргументація власної думки;
- ґрунтовність та достовірність отриманих результатів;
- змістовність, грамотність, логічність викладу матеріалу, використання притаманного економічній науці поняттєвого апарату;
- аргументованість і конкретність висновків та рекомендацій;
- можливість практичного застосування результатів роботи, її апробація;
- використання обґрутованих загальнонаукових та спеціальних методів наукового дослідження;
- наявність власного дослідження обраної проблеми на основі документації підприємства;
- елементи наукової новизни.

1.11. Кваліфікаційна робота другого (магістерського) рівня вищої освіти підлягає обов'язковій перевірці на рівень унікальності згідно з п. 4.2.3 Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (затв. вченовою радою Університету 29.11.2022 р., протокол №11; введено в дію наказом ректора 26.12.2022 р.) [5].

1.12. Атестація осіб, які здобувають ступінь магістра, здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, провідні науковці, відповідно до Положення про атестацію та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (затверджено вченовою радою Університету 25 травня 2023 р., протокол №6, введено в дію наказом ректора 21 червня 2023 р., № 86-ОД) [6].

2. ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Етапами підготовки та захисту кваліфікаційної роботи є:

- вибір і затвердження теми роботи;
- формування і затвердження індивідуального завдання на підготовку кваліфікаційної роботи;
- вивчення літературних джерел, збір матеріалу та його обробка;
- викладення змісту роботи та її оформлення;
- попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі;
- захист кваліфікаційної роботи перед ЕК та її оцінка.

2.1. Вибір і затвердження теми кваліфікаційної роботи

2.1.1. Вибір теми кваліфікаційної роботи є прерогативою здобувача вищої освіти. При цьому йому необхідно керуватись наступним:

- науковими інтересами та власними уподобаннями, можливостями розробки обраної теми на належному рівні;
- тематикою наукового дослідження, що веде кафедра та актуальністю проблеми, що розглядається в роботі для підприємства;
- особливостями бази практики або місця постійної роботи, на матеріалах яких виконується робота (можливостями отримати необхідні матеріали для підготовки роботи).

Теми кваліфікаційних робіт вибираються із розробленого кафедрою переліку, розміщеного на сайті кафедри і за погодженням з науковим керівником можуть бути скориговані у відповідності з умовами практики або місця постійної роботи студента.

Здобувач вищої освіти має право запропонувати власне формулювання теми, яке відповідає узагальненому об'єкту спеціальності або спеціалізованому об'єкту магістерської програми. Теми мають відповідати обраному здобувачем спрямуванню магістерської програми. В окремих випадках теми кваліфікаційних робіт і їх розкриття можуть відображати функціонування віртуальних об'єктів або процесів. При цьому вихідні матеріали, необхідні для підготовки кваліфікаційної роботи, задаються науковим керівником та відображаються в індивідуальному завданні на підготовку кваліфікаційної роботи.

Призначення керівників кваліфікаційних робіт за поданням кафедри економіки підприємства та вибір здобувачами тем за їх особистими заявами затверджує вчена рада природничо-економічного факультету.

2.1.2. Назва роботи повинна бути лаконічною, без скорочень, відповідати спеціальності та суті проблеми (завдання), що вирішується.

2.2. Формування і затвердження індивідуального завдання на підготовку кваліфікаційної роботи.

Після затвердження теми науковий керівник разом із здобувачем вищої освіти формують індивідуальне завдання на підготовку кваліфікаційної роботи. Індивідуальне завдання має бути погоджене керівником магістерської програми і затверджене завідувачем випускової кафедри. Формування і затвердження індивідуального завдання направлено на досягнення наступних цілей:

- окреслити методологічні рамки розробки теми шляхом визначення наукового об'єкту, предмету і мети роботи;
- сформулювати завдання, що дозволяють продемонструвати набуті здобувачем професійні компетентності;
- обрати підприємство, за матеріалами якого виконується кваліфікаційна робота;
- визначити основні напрямки роботи та відобразити їх у структурі кваліфікаційної роботи;
- забезпечити шляхом індивідуалізації завдань та їх прив'язки до конкретних об'єктів, самостійність роботи студентом над кваліфікаційною роботою.

2.3. Вивчення літературних джерел за темою дослідження

2.3.1. Складання бібліографії та вивчення джерел ведеться під час підготовки та написання курсових робіт, наукових доповідей, виконання науково-дослідних робіт, проходження практики, написання магістерської роботи. Літературу здобувач вищої освіти підбирає самостійно та за рекомендацією наукового керівника. Під час складання бібліографії необхідно фіксувати бібліотечні шифри кожного джерела, щоб не витрачати часу на повторний пошук. Роботу з літературою слід починати зі складання правильного та повного списку підручників, навчальних посібників, книг, монографій з посиланнями на джерело.

2.3.2. Літературу потрібно вивчати від простої, популярної (підручники, книги) до складної (монографії, наукові статті, теоретичні розробки, збірники наукових праць тощо). Спочатку опрацьовують загальну літературу, потім спеціальну, вітчизняну та зарубіжну. Перш за все знайомляться з основною літературою (підручники, навчальні посібники, книги), а потім прикладною (закони й законодавчі акти, інструкції і нормативні акти, статті тощо).

Працюючи над літературою, необхідно:

- виділити основне в прочитаному;
- з'ясувати значення термінів та незнайомих слів;
- записати питання, що виникають під час роботи.

Вивчення літератури – це активний процес творчого засвоєння матеріалу для вирішення завдань, поставлених у роботі. Результати опрацювання літературного джерела необхідно зафіксувати у вигляді короткого викладення його змісту (виписки цитат, формул із посиланнями на сторінки, на яких вони наведені у літературі). Виписки із літературних джерел мають бути короткими і чітко сформульованими.

Якщо в літературних джерелах є кілька думок з певного питання, то бажано навести всі і водночас висловити та пояснити власну точку зору.

2.4. Збір матеріалу, його обробка та викладення змісту кваліфікаційної роботи

2.4.1. Нагромадження та систематизацію зібраного матеріалу здобувач вищої освіти здійснює в процесі виконання науково-дослідної роботи під час навчання та проходження переддипломної практики. На практиці здобувач вищої освіти ґрунтовно знайомиться з об'єктом дослідження (обліково-аналітичним процесом), вивчає організаційні та технологічні особливості процесу виробництва у формуваннях. При зборі фактичного матеріалу слід врахувати основні вимоги, що ставляться до економічної інформації: повнота, порівнянність та вірогідність. Повнота полягає в тому, що здобувач вищої освіти повинен повною мірою охопити складові частини досліджуваного процесу, розглянути всі сторони наукової проблеми, зібрати фактичні дані за останні 3 роки (або з моменту утворення суб'єкта господарювання, якщо цей період менший).

Порівнянність зводиться до того, щоб зібрані в процесі вибіркового обстеження факти були взаємопов'язаними і мали спільну основу. Порівнянність фактів дасть змогу підсумувати та зробити на цій підставі загальні висновки, внести науково обґрунтовані рекомендації.

Вірогідність пов'язана з необхідністю отримання в результаті дослідження науково обґрунтованих та правильних висновків. Вірогідною вважається інформація, яка відображає дійсні та справжні обліково-аналітичні процеси.

2.4.2. Слід взяти до уваги, що облікова інформація, яка має бути використана здобувачем, подається у бухгалтерських та статистичних звітах, де вона систематизована, частково оброблена і подана у таблицях. Якщо дослідження ведеться на мікрорівні, то можна використати інформацію безпосередньо з облікових регистрів, зведеніх і первинних документів. Зібраний практичний матеріал необхідно належно систематизувати, згрупувати за допомогою статистичних та економіко-математичних методів, динамічних рядів, середніх величин, індексів, лінійного програмування тощо.

2.4.3. На першому етапі виконання кваліфікаційної роботи матеріал групується в певні параграфи, розділи, складається детальний план викладення зібраних та опрацьованих даних, будуються аналітичні таблиці.

Готується необхідний графічний матеріал; уточнюється план роботи, визначається необхідність у зборі матеріалу.

2.4.4. На другому етапі визначаються основні напрямки висновків і пропозицій, що випливають із основного змісту роботи, оцінюється можливість їх впровадження в практику роботи підприємства, підраховується ефективність.

2.4.5. На завершальному етапі здійснюється літературна обробка (редагування) кваліфікаційної роботи, уточнюються форма і зміст аналітичних таблиць та графічного матеріалу. Зміст роботи повинен відповідати назві

параграфів, викладатись у логічній послідовності, конкретно, на сторінках тексту слід виділяти окремі абзаци в межах допустимих норм.

Структуру кваліфікаційної роботи та вимоги до змісту структурних елементів подано в розділі 3 «Структура кваліфікаційної роботи».

2.5. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи

2.5.1. Кваліфікаційна робота здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти оформляється відповідно до державних стандартів України ДСТУ 3001-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення», ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання», ДСТУ 7093:2009 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполучень, поданих іноземними європейськими мовами».

2.5.2. Текст основної частини кваліфікаційної роботи є основним її текстом. До основного тексту не входять таблиці та ілюстрації, які займають площу сторінки.

Обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи здобувача магістерського рівня встановлюється в розмірі 3,0-4,0 авторських аркушів (72-95 сторінок друкованого тексту). Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами, що становить близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні роботи за допомогою комп’ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt. Рекомендований обсяг кваліфікаційної роботи за структурою: вступ – до 5 сторінок, перший розділ – до 18 сторінок, інші основні розділи – до 60 сторінок, висновки до 5 сторінок.

2.5.3. Щільність тексту кваліфікаційної роботи повинна бути однаковою. Кожен розділ роботи повинен розпочинатися з нової сторінки, а підрозділ продовжується, по можливості, на тій же сторінці де закінчився попередній.

Розділи роботи нумеруються: 1, 2, 3..., а підрозділи – із зазначенням номеру розділу: 1.1, 1.2.

Заголовки структурних елементів роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ...», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами, напівжирним шрифтом, розташовуючи в центрі рядка.

Назви заголовків – рядком нижче, великими літерами, напівжирним шрифтом, вирівнювання – по центру. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу.

Крапка в кінці заголовків структурних елементів роботи не ставиться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Кожен структурний елемент роботи слід починати з нової сторінки.

Поля в роботі повинні складати:

ліве 2,5 см; верхнє 2,0 см;

праве 1,5 см; нижнє 2,0 см.

Сторінки нумеруються, враховуючи титульну сторінку, проте номер сторінки проставляється, починаючи з другої сторінки. Номери сторінок проставляються зверху сторінки з правої сторони арабськими цифрами без будь-яких інших додаткових позначок.

2.5.4. Ілюстрації (рисунки, схеми).

Ілюстрації до дипломної роботи (малюнки, схеми) повинні бути виконані тим же способом, що і написання всього тексту роботи. Ілюстрації нумеруються в межах кожного розділу. Наприклад: «Рис. 1.2.», це номер другої ілюстрації в першому розділі.

Ілюстрації повинні мати назгу, яка розміщується після її номера. При необхідності ілюстрації доповнюються пояснлювальними даними (підрисунковий текст). Розміщується ілюстрація після першого згадування про неї в тексті.

2.5.5. Таблиці.

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті. Таблиці нумерують арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться в додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, розділених крапкою.

Кожна таблиця повинна мати назгу, яку розміщують безпосередньо над таблицею і друкують посередині рядка. Слово «Таблиця» друкується маленькими літерами, крім першої великої, і розташовується над назвою таблиці, з вирівнюванням по правій стороні. Назва таблиці друкується напівжирним шрифтом маленькими літерами, крім першої великої. Назва повинна бути короткою і відбивати зміст таблиці.

Таблиця 6.1
Аналіз показників рентабельності ТОВ «Летава»

Назва показника	2019 р.	2020 р.	2021 р.	Відхилення 2021 від 2019 рр., +/-
Рентабельність торговельної націнки	-1260,0	-9,8	7,6	-1267,6
Рентабельність товарних операцій	-100,0	1,0	1,1	-101,1
Рентабельність власного капіталу	-36,8	20,5	23,5	-60,4
Рентабельність основного капіталу	-175,0	28,1	23,1	-198,1
Період окупності власного капіталу	-3	10	10	-13

Джерело: сформовано автором на основі даних [10]

У випадку, коли розмір таблиці виходить за формат сторінки, таблицю поділяють на частини, які переносять на наступну сторінку (сторінки). При цьому в кожній частині таблиці вказується, що це її продовження (наприклад,

«Продовж. табл. 6.1»). Над останньою частиною таблиці вказується про закінчення таблиці (наприклад, «Закінчення табл. 6.1»).

Перенесення таблиці на наступну сторінку допускається при написанні не менше двох рядків після «шапки» таблиці.

Наприкінці назв таблиць крапки не ставлять. Відстань від тексту роботи до таблиці – один рядок (але не більш 10 мм). Текст усіх таблиць та ілюстрацій (схем, рисунків, діаграм), що містяться у роботі, повинен бути набраний з дотриманням однакових параметрів (шрифт Times New Roman розміром (кеглем) 12 пт, міжрядковий інтервал – одинарний, абзацний відступ – немає).

Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами «Те ж», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, знаків, символів, які повторюються, не слід. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подаються, то в ньому ставиться прочерк.

2.5.6. Формули. Пояснення значень, символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані у формулі.

Значення кожного символу і числового коефіцієнту треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають із слова «де» без двокрапки. Рівняння і формули треба відділяти від тексту вільним рядками.

Вище і нижче кожної формули потрібно залишати не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння чи формула не вміщується в один рядок, його слід перенести після знаку рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (×), і ділення (:).

Кожній формулі (якщо їх більше одної) в тексті магістерської роботи присвоюється номер. Нумерація здійснюється аналогічно до нумерації таблиць та ілюстрацій, тобто в межах кожного розділу. Номер формули проставляється в кінці стрічки, в якій записана формула в круглих дужках. Наприклад:

$$K_{\Pi} = \frac{\sum \chi_y}{O} \quad (2.2)$$

де

K_{Π} – коефіцієнт плинності працівників;

χ_y – кількість працівників, які були звільнені або скорочені за розрахунковий період;

O – загальна чисельність працівників підприємства.

При написанні кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати, з яких наводяться в роботі, або чия ідея використовується при внесенні пропозицій.

Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером їх в списку літератури та з вказуванням номеру сторінки, звідки запозичений матеріал, ця інформація по тексту виділяється двома квадратними дужками. Наприклад, «... у праці [5, С. 8-10] ...». Вказаній запис свідчить, що інформація запозичена з джерела, яке зазначене у списку використаних джерел під номером 5 і викладена вона в ньому на сторінках з 8 по 10.

При посиланні на таблиці кваліфікаційної роботи слово «таблиця» пишуть скорочено і таким чином запис посилання має вигляд «табл. 4.1».

На додатки посилання здійснюють із скороченням слова «додаток», наприклад: «дод. Б».

2.5.8. Список використаних джерел формується здобувачем вищої освіти за його вибором одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис списку використаних джерел у кваліфікаційній роботі може оформлятися здобувачем вищої освіти за його вибором з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302: 2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або одним зі стилів, віднесеніх до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій, наведеного у додатку Г.

Бібліографічний опис використаного джерела може обмежуватися обов'язковою інформацією, необхідною для однозначної ідентифікації цього джерела.

Рекомендована загальна кількість позицій у списку має бути не меншою, ніж 50 джерел.

2.6. Академічна добросердість та перевірка на рівень унікальності

У процесі підготовки кваліфікаційної роботи особлива увага звертається на недопущення порушення здобувачами вищої освіти правил академічної добросердісті. Академічна добросердість – це сукупність етичних принципів та визначених Законом України "Про освіту".

Написання кваліфікаційної роботи передбачає дотримання положень Кодексу академічної добросердісті Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція, 2021 р.), Положення про дотримання академічної добросердісті педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в

Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція, 2022 р.) та Методичних рекомендацій з перевірки курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на рівень унікальності [7].

Студент повинен використовувати у дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посылатися на них. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Неприпустимо надавати для оцінювання письмову роботу, підготовлену за участю інших осіб, фальсифікувати або фабрикувати інформацію, запозичувати чужі наукові результати з їх наступним використанням у роботі. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів plagiatu чи обману.

Перевірка на рівень унікальності кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою модульного об'єктно-динамічного навчального середовища MOODLE. Згідно Методичних рекомендацій [7] здобувачі вищої освіти здійснюють завантаження кваліфікаційної роботи на платформу MOODLE, де за допомогою програми Unicheck здійснюється визначення рівня унікальності (запозичень) та формування звіту про результати. Звіт подається на розгляд кафедри до попереднього захисту кваліфікаційної роботи. У звіті відображатиметься відсоток оригінальності (зеленим кольором) та запозичень (червоним кольором) у роботі.

До захисту допускаються тільки ті кваліфікаційні роботи, які пройшли перевірку і рівень унікальності тексту становить не менше 60 %. У разі, якщо відсоток унікальності роботи здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня буде менший, здобувач доопрацьовує роботу і звертається до відповідальної особи для перевірки своєї роботи вдруге на базі онлайн сервісу Unicheck. Новий звіт подається на кафедру для ухвалення рішення про допуск роботи до захисту.

Результати перевірки на рівень унікальності оформлюють протоколом засідання кафедри у вигляді рішення про допуск до захисту, відправлення матеріалів на доопрацювання або відхилення. Процедура апеляції звіту перевірки кваліфікаційної роботи на академічний plagiat описана у [7].

2.7. Попередній захист та рекомендація випускової кафедри до захисту кваліфікаційної роботи в ЕК

2.8. Попередній захист є складовою частиною модуля практичної підготовки, який входить до навчального плану підготовки магістрів обліку і оподаткування.

Метою попереднього розгляду (захисту) є експертна оцінка фахівцями кафедри рівня готовності роботи у відповідності зі затвердженими кафедрою критеріями. Така оцінка розглядається, перш за все, як форма допомоги здобувачу у доведенні роботи до встановлених вимог. Вона супроводжується конкретними рекомендаціями щодо доопрацювання. Негативна експертна оцінка стану справ з підготовкою роботи не тягне за собою адміністративних рішень стосовно студента та наукового керівника.

Звіт комісії заслуховується на засіданні кафедри і передбачає оцінку ступеня готовності здобувачів до захисту кваліфікаційних робіт в ЕК; виявлення осіб, успішне завершення робіт якими знаходиться під загрозою, виявлення типових проблем у ході підготовки та аналіз причин, що привели до їх появи; пропозиції щодо прийняття заходів щодо успішного завершення роботи та їх захисту в ЕК.

Очолює комісію завідувач кафедри або його заступник чи науковий керівник магістерської програми. Порядок роботи комісії та форму матеріалів, що подають студенти для розгляду комісією, визначає кафедра.

2.8.1. Розгляд кваліфікаційних робіт на кафедрі є офіційним підведенням підсумків завершального етапу підготовки магістрів. Він передбачає оцінку всіх складових роботи, виконаної студентами та колективом кафедри. На цій основі вносять пропозиції до проекту наказу про допуск або не допуск студентів до захисту у Екзаменаційній комісії та удосконалення роботи кафедри на зазначеному етапі навчального процесу.

До розгляду на кафедрі робота подається повністю оформлена, але не зброшуркована (у розшитому вигляді). На підставі рішення кафедри завідувач кафедри підписує рекомендацію про її допуск до захисту. Після цього кваліфікаційна робота зшивается.

До ЕК подається:

1. Зброшуркована кваліфікаційна робота (перелік обов'язкових структурних елементів подано в підпункті 3.1 даних методичних рекомендацій).

2. Супровідні документи:

- подання голові ЕК щодо захисту кваліфікаційної роботи з висновками керівника роботи та кафедри;
- відгук наукового керівника;
- рецензія на роботу, підписана рецензентом;
- витяг з протоколу засідання кафедри, в якому міститься список студентів, допущених до захисту;
- довідки або акти про впровадження наукових досліджень, листи, замовлення підприємств (при наявності), відгуки на кваліфікаційну роботу тощо.

2.9. Захист кваліфікаційної роботи та критерії її оцінювання

2.9.1. Для захисту кваліфікаційних робіт щорічно створюється ЕК, до складу якої входять голова та члени комісії. Перед захистом здобувач вищої освіти зобов'язаний ознайомитися з відгуком і рецензіями, проаналізувати їх та підготувати відповіді на зауваження.

Безпосередньо на захист здобувач готує доповідь, презентацію та ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, графіків, рисунків, які уточнюють результати дослідження, основні висновки, узагальнення й пропозиції, що містяться у роботі. Необхідну кількість та зміст ілюстративного матеріалу автор визначає самостійно і погоджує його з науковим керівником. Ілюстративний матеріал має бути забезпечений використанням технічних засобів уточнення та ілюстрації. Рекомендується розробляти мультимедійні форми презентації результатів досліджень.

2.9.2. Захист магістерських робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК при обов'язковій присутності голови комісії і передбачає доповідь випускника магістратури, яка структурно буде у послідовності від актуальності теми дослідження до висновків і пропозицій.

2.9.3. Процедура захисту магістерської роботи складається з:

- короткого повідомлення автора з демонстрацією презентації (визначається мета, зміст, наукова та практична цінність роботи, питання, винесені на захист та результати кваліфікаційної роботи);
- відповідей на запитання членів ЕК;
- відповідей на зауваження рецензентів;
- підведення підсумків захисту кваліфікаційної роботи (дається оцінка роботи кожного випускника магістратури за стобальною шкалою).

Студент готує виступ до 15 хвилин з використанням необхідного ілюстративного матеріалу (таблиць, графіків, слайдів, формул тощо) та/або мультимедійну презентацію. Виступ випускника повинен містити стислий виклад змісту, структури роботи, висновків.

Увага зосереджується на висновках, пропозиціях, рекомендаціях, практичній значущості дослідження, особистому внеску автора роботи в отриманий результат. Бажано, щоб здобувач у доповіді зазначив, які його розробки та висновки вже впроваджені або намічені для впровадження, яка фактична чи очікувана соціально-економічна ефективність запропонованих заходів. Письмову рецензію оголошує особисто рецензент у разі його присутності на захисті або один із членів екзаменаційної комісії за дорученням голови комісії.

2.9.4. Після доповіді здобувач вищої освіти відповідає на запитання членів ЕК, а також присутніх на захисті осіб (з дозволу голови комісії). Відповіді на поставлені запитання дають можливість визначити рівень професійної підготовки, самостійності виконання роботи та ерудиції

випускника. На зауваження рецензента випускник повинен дати ґрунтовну й аргументовану відповідь.

2.9.5. Рішення ЕК щодо оцінки знань, виявлених при підготовці та захисті кваліфікаційної роботи, а також про присвоєння студенту кваліфікації магістра та видачу йому державного документа приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням, звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні.

При однаковій кількості голосів голос голови ЕК є вирішальним. Оцінка якості виконання і захисту здобувачами кваліфікаційної роботи здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням її в 5-бальну та шкалу ECTS. Підсумкову оцінку визначає Екзаменаційна комісія, її рішення є остаточним і оскарженню не підлягає. Екзаменаційна комісія при оцінці захисту керується критеріями, що подані в табл. 2.1

Таблиця 2.1

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Рейтингова оценка з кредитного модуля	Оценка за шкалою ЕКТС	Оценка за национально (четырибалльно ю) шкалою	Критерії оцінювання
90-100	A (відмінно)	відмінно	Повне виконання всіх вимог щодо написання і оформлення роботи; стисливість і логічність промови студента, в якій відображені основні положення роботи; повні та вичерпні відповіді студента на запитання і зауваження, демонстрування високого рівня теоретичної, наукової та практичної підготовки.
82-89	B (дуже добре)	добре	Наявність несуттєвих помилок в оформленні роботи, у виступі та відповідях студента, що не впливають на зміст роботи.
75-81	C (добре)		Студент допустив помилки як у кваліфікаційній роботі, так і в підготовленій доповіді, однак їх рівень суттєво не впливає та не спотворює представлені положення на захисті; в стилістиці викладу є окремі помилки, що не є принциповим.
67-74	D (задовільно)	задовільно	Суттєві недоліки в теоретичній і практичній частинах роботи, відсутність прикладів і достатньої аргументованості у відповідях автора. Автор роботи виявив невпевненість під час дискусії, відповідей на питання.
60-66	E (достатньо)		Кваліфікаційна робота за багатьма параметрами не відповідає вимогам щодо її рівня виконання чи оформлення, переважно є компіляцією.
35-59	FX (незадовіль но з	незадовільно	Кваліфікаційна робота за багатьма параметрами не відповідає вимогам щодо її рівня виконання чи оформлення і вимагає

	можливістю повторного захисту)		доопрацювання, а її автор не володіє фактичним матеріалом і має низький рівень теоретичної підготовки. Під час захисту студент поводиться невпевнено, матеріалами власної роботи володіє слабо, на поставлені питання відповідає не в повному обсязі, допускає суттєві помилки.
34 і менше	F (нездовільно з обов'язковим проведенням додаткової теоретичної підготовки та написанням кваліфікаційної роботи		Представлені матеріали на захист не відповідають вимогам до написання і захисту кваліфікаційних робіт. Студент не в змозі захистити власну роботу. Кваліфікаційна робота є plagiatом.

2.10. Захист кваліфікаційної роботи в умовах застосування дистанційних технологій

Захист кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на природничо-економічному факультеті може відбуватись згідно з Порядком проведення атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (додаток 5 до Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в КПНУ (нова редакція) від 28.05.2020 р., протокол №3 [6].

Атестація здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання здійснюється дистанційно в синхронному режимі у формі відео конференції із забезпеченням гарантованої автентифікації здобувачів на платформі MOODLE [9].

Захист кваліфікаційних робіт із застосуванням дистанційних технологій навчання здійснюється дистанційно в синхронному режимі у формі відео конференції із забезпеченням гарантованої автентифікації здобувачів за допомогою Google Meet. Секретар екзаменаційної комісії надсилає на корпоративну пошту здобувача покликання на відео конференцію, що дозволяє йому приєднатися.

Екзаменаційна комісія обговорює оцінки відповідей здобувачів вищої освіти та повідомляє їх їм. Члени екзаменаційної комісії ознайомлюються з електронними версіями кваліфікаційних робіт у модульному об'єктно-динамічному навчальному середовищі MOODLE.

Оцінювання кваліфікаційних робіт здійснюється після захисту на засіданні екзаменаційної комісії.

Для проведення захисту кваліфікаційних робіт допускається як

альтернатива синхронному виступу можливість завчасного надсилання здобувачем вищої освіти до екзаменаційної комісії відеозаписів (презентацій) з обов'язковою умовою можливості ідентифікації його особи та засвідчення факту його виступу. Питання до здобувача та його відповіді обов'язково відбуваються в синхронному режимі. Рішення екзаменаційної комісії про результати захисту кваліфікаційних робіт набуває чинності після їх захисту.

Паперові примірники усіх документів (кваліфікаційних робіт, відгуків, рецензій, протоколів) подаються в установленому деканатом та кафедрою порядку.

3. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Структурні елементи кваліфікаційної роботи:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень (при необхідності);
- основна частина (вступ; розділи; висновки);
- список використаних джерел;
- додатки (при необхідності).

Кожний структурний елемент починається з нової сторінки.

3.2. Вимоги до змісту структурних елементів роботи

3.2.1. Титульний лист кваліфікаційної роботи оформляється за формою, зразок заповнення якої подано в додатку А.

3.2.2. Зміст повинен містити назви розділів та підрозділів та (при необхідності) пункти і підпункти роботи із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок. Зразок заповнення змісту подано в додатку Б.

3.2.3. Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів подається (за необхідністю) у вигляді окремого списку. Терміни, скорочення, символи і таке інше, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносяться, а розшифровка таких, що вносяться до переліку, наводяться у тексті при їх першому згадуванні.

3.2.4. Основна частина.

У *вступі* подається загальна характеристика кваліфікаційної роботи в такій послідовності:

- актуальність теми;
- зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами;
- мета і задачі дослідження;
- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження;
- наукова новизна одержаних результатів;
- методи дослідження;
- практичне значення одержаних результатів;
- апробація результатів кваліфікаційної роботи;
- публікації;
- структура та обсяг кваліфікаційної роботи.

3.2.4.1. Актуальність теми.

Актуальність теми та доцільність дослідження для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва обґрунтують шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблемами. Висвітлення актуальності повинно бути небагатослівним, визначати сутність наукової проблеми (завдання).

3.2.4.2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Вказується зв'язок теми дослідження з темою досліджень кафедри економіки підприємства та/або природничо-економічного факультету.

3.2.4.3. Мета і задачі дослідження.

Формулюється мета роботи і задачі, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети.

Мета повинна бути сформульована таким чином, щоб указувати на об'єкт і предмет дослідження.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для дослідження.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага кваліфікаційної роботи.

3.2.4.4. Методи дослідження.

Перераховують використані наукові методи та змістово визначають, що саме досліджувалось кожним методом. Вибір методів дослідження повинен забезпечити достовірність отриманих результатів та висновків.

3.2.4.5. Наукова новизна одержаних результатів. Викладається аргументовано, коротко та чітко наукові положення, які виносяться на захист. Магістрант вказує, які елементи наукової новизни вніс саме він у дослідження.

3.2.4.6. Практичне значення одержаних результатів. Визначається практична цінність одержаних результатів та можливість їх використання на практиці.

3.2.4.7. Апробація результатів дослідження. Зазначається, на яких наукових конференціях оприлюднені результати досліджень, що викладені у кваліфікаційній роботі.

3.2.4.8. Публікації. Вказується кількість та назви наукових праць, в яких опубліковані основні результати досліджень.

3.2.5. Розділи роботи. Розділи роботи, як правило, містять у собі підрозділи (нумерація складається з двох чисел, відокремлених крапкою), пункти (нумерація – з трьох чисел), підпункти (нумерація – з чотирьох чисел). Порядок оформлення кваліфікаційної роботи за розділами наведено у додатку В.

У кінці кожного розділу формулюються висновки зі стислим викладанням наведених у розділі результатів.

У *першому розділі* окреслюються основні етапи наукової думки за проблемою (заданням), що підлягає розв'язанню, подається її теоретичне обґрунтування. Стисло, критично висвітлюючи роботи науковців, здобувач окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою та вирізняє ті питання, що залишилися невирішеними. В цьому розділі аналізується нормативно-правове забезпечення явищ та процесів, що аналізується.

Обсяг огляду літературних та нормативних джерел рекомендується в обсязі не більше 20 % обсягу основної частини кваліфікаційної роботи. Обов'язковим є посилання на літературні джерела та нормативні документи.

В другому розділі аналізується стан досліджуваного об'єкта на матеріалах конкретного підприємства, організації, установи. Рекомендується у другому розділі подати загальну економічну характеристику підприємства (організації, установи).

У третьому розділі розглядаються питання вирішення проблеми (удосконалення), наводяться конкретні пропозиції та рекомендації.

Кожен із розділів може бути поділений на 3-5 підрозділів, а при необхідності, пункти і підпункти. В кінці кожного розділу формулюються висновки зі стислим викладенням наведених у розділі результатів.

3.2.6. Висновки.

У висновках викладаються здобуті у дослідженні наукові і практичні результати, які сприяли досягненню мети та розв'язанню завдань кваліфікаційної роботи. Далі подаються пропозиції щодо наукового та практичного використання одержаних результатів. Висновки, за своєю суттю, повинні бути лаконічним, стислим викладом кваліфікаційної роботи, вони відображають ступінь виконання поставлених завдань.

3.2.7. Список використаних джерел.

Список використаних джерел формується здобувачем вищої освіти за його вибором одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис списку використаних джерел у кваліфікаційній роботі може оформлятися здобувачем вищої освіти за його вибором з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302: 2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або одним зі стилів, віднесеніх до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій. Зразок оформлення наведено у додатку Г.

3.2.8. Додатки.

До додатків включається допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття кваліфікаційної роботи:

- таблиці допоміжних цифрових даних та великі за обсягом таблиці;
- протоколи та акти випробувань та впроваджень, розрахунки економічного ефекту;
- ілюстрації допоміжного характеру;
- копії звітності підприємства, стосовно теми дослідження;
- форми розроблених (удосконалених) автором первинних документів.

Додатки слід позначити послідовно великими буквами української абетки, за винятком літер Г,Є,І,Ї,Й,О,Ч,Ь, наприклад Додаток А, Додаток Б тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Положення про організацію навчального процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція): затв. вченуою радою Університету 30 березня 2023 р., протокол №3; введено в дію наказом ректора 26 липня 2023 р. URL: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view> (дата звернення: 25.08.2023).

2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. №1556-VII, ост. ред. від 28.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>. (дата звернення: 10.06.2023).

3. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: постанови КМУ від 23 листопада 2011 р. №1341, ост. ред. від 02.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п#Text> (дата звернення: 11.06.2023).

4. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальність 071 «Облік і оподаткування». Наказ Міністерства освіти та науки України №958 від 10.07.2019. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/07/12/071-oblik-i-opodatkuvannya-magistr.pdf#:~:text> (дата звернення: 25.08.2023).

5. Положення про дотримання академічної добросесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція): затверджено вченуою радою Університету 29 листопада 2022 р., протокол №11; введено в дію наказом ректора 26 грудня 2022 р. URL: <https://drive.google.com/file/d/1vwOb8sJzVjHpAnrAmFADtNQWYUhJny-R/view> (дата звернення: 25.08.2023).

6. Положення про атестацію та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка: затверджено вченуою радою Університету 25 травня 2023 р., протокол №6; введено в дію наказом ректора 21 червня 2023 р. URL: <https://drive.google.com/file/d/1tHg3tKyySlq2GCIBk5ZDIUbsWKxQ42dr/view> (дата звернення: 10.08.2023).

7. Методичні рекомендації з перевірки курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на рівень унікальності (нова редакція): затверджено вченуою радою Університету 29 листопада 2022 р., протокол №11; введено в дію наказом ректора 26 грудня 2022 р. URL: <https://drive.google.com/file/d/1gTpUsOe-1BUAEC7oSLd9WwH1wxsjWQUM/view> (дата звернення: 10.08.2023).

8. Порядок проведення атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням

дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (додаток 5 до Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в КПНУ (нова редакція): затверджено вченовою радою Університету 28 травня 2020 р., протокол № 3; введено в дію наказом ректора 29 травня 2020 р. URL: <https://drive.google.com/file/d/1-2YKbVhA9kOPuK50skjgwxBD1BazHmnA/view> (дата звернення: 10.08.2023).

9. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: Наказ Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40, ост. ред. від 12.07.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text> (дата звернення: 11.10.2021).

Додаток А

ТИТУЛЬНА СТОРІНКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Міністерство освіти і науки України
 Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
 Природничо-економічний факультет
 Кафедра економіки підприємства

На правах рукопису

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему: _____
 _____
 _____

Виконав:

(прізвище, ім'я і по батькові)
 здобувач вищої освіти _____ форми навчання
 спеціальності _____
 (шифр і назва спеціальності)

Науковий керівник: _____
 (науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

Роботу допущено до захисту перед ЕК рішенням кафедри,
 протокол №____ від «____» 20__ р.

м. Кам'янець-Подільський, 20__рік

Додаток Б

ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	7
РОЗДІЛ 1. (Назва).....	8
1.1. (Назва)	
1.2. (Назва)	
1.3. (Назва)	
РОЗДІЛ 2. (Назва)	
2.1. (Назва)	
2.2. (Назва)	
2.2.1. (Назва)	
2.2.2. (Назва)	
РОЗДІЛ 3. (Назва)	
3.1. (Назва)	
3.2. (Назва)	
3.2.1. (Назва)	
3.2.2. (Назва)	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

РОЗДЛ 1

**ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ
ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА**

1.1. Дослідження розвитку теорії інновацій

(текст)

**1.2. Сутнісна характеристика інноваційного потенціалу підприємств та
основні підходи до його визначення**

(текст)

**1.3. Системний підхід до вибору показників формування інноваційного
потенціалу промислових підприємств**

(текст)

Додаток Г

Приклади оформлення СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 2. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с. 3. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
Два автори	1. Авanesova Н. Е., Marченko O. B. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с.
Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Санtos M. M. O. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнєцов М. А., Фоменко К. І., Кузнєцов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Бєліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
Автор(и) та редактор(и) / упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Даҳно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Даҳна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.

Без автора	1. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 2. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с. 3. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с. 4. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Податкова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с. 3. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.
Автореферати дисертацій	1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.
Дисертації	1. Авдеєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок ХХ ст.) : дис. канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i> . 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верхової Ради України</i> . 2011. № 48-49. Ст. 536. 4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i> . 2017. № 4. С. 530–543. 6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i> . 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.

	7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2019 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i> . 2019. № 20. С. 136–141.
Архівні документи	1. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 2. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i> . Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила(ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	1. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніціна. Харків, 1996. 64 с. 2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).
ЧАСТИНА ВИДАННЯ: КНИГИ	1. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять років з екологічним правом</i> : вибрані праці. Харків: ХНУ, 2013. С. 205–212. 2. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197. Алексєєв В. М. Економічний статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.

ЧАСТИНА ВІДАННЯ: МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЙ (ТЕЗИ, ДОПОВІДІ)	<p>1. Анциперова І. І. Економіко-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>2. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p> <p>3. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.</p>
ЧАСТИНА ВІДАННЯ: ДОВІДКОВОГО ВІДАННЯ	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p> <p>3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>
ЧАСТИНА ВІДАННЯ: ПРОДОВЖУВАНОГО ВІДАННЯ	<p>1. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p> <p>2. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.</p> <p>3. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'ектність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.</p>
ЧАСТИНА ВІДАННЯ: ПЕРІОДИЧНОГО ВІДАННЯ (ЖУРНАЛУ, ГАЗЕТИ)	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2017. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>3. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки службової злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2021. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>4. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe2: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2021. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p>

	2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i> . 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf .
	3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання загроз підприємницької діяльності в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки</i> . Запоріжжя, 2020. № 3. – С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf . (дата звернення: 15.11.2017).
	4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i> . 2020. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006 .